ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 4.7.2019
COM(2019) 319 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παρακολούθηση της εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Ετήσια έκθεση για το 2018

{SWD(2019) 285 final} - {SWD(2019) 286 final} - {SWD(2019) 287 final}

Πρόλογος 2
1. Νέα ώθηση στην απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις 4
2. Συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά 9
3. Ανθεκτική Ενεργειακή Ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή 13
4. Βαθύτερη και δικαιότερη εσωτερική αγορά με ενισχυμένη βιομηχανική βάση 16
5. Βαθύτερη και δικαιότερη οικονομική και νομισματική ένωση 29
6. Ένας χώρος δικαιοσύνης και θεμελιωδών δικαιωμάτων με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη 31
7. Προς μια νέα πολιτική μετανάστευσης 36

Πρόλογος

Θα φέρουμε αποτελέσματα εκεί όπου έχει μεγαλύτερη σημασία. Αυτά είναι τα λόγια των 27 Ευρωπαίων ηγετών στη διακήρυξη του Σιμπίου, η οποία υπογράφηκε τον Μάιο του 2019 λίγες ημέρες πριν από τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι λέξεις αυτές περιγράφουν επακριβώς το καθημερινό έργο της Επιτροπής από την ημέρα που ανέλαβε τα καθήκοντά της τον Νοέμβριο 2014.

Πράγματι φέραμε αποτελέσματα εκεί όπου έχει μεγαλύτερη σημασία. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι η Ευρώπη είναι υπερβολικά αργή ή υπερβολικά πολύπλοκη για να μπορέσει να προχωρήσει μπροστά. Ωστόσο, στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, οι συννομοθέτες συμφώνησαν σε πάνω από 354 προτάσεις της Επιτροπής. Τα στοιχεία μιλούν από μόνα τους. Η ανεργία έχει μειωθεί - πάνω από 240 εκατομμύρια Ευρωπαίοι έχουν εργασία και οι μισθοί έχουν αυξηθεί κατά 5,7 %. Διαθέτουμε πλέον ειδική Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή για την προστασία των συνόρων μας. Μπορούμε να χρησιμοποιούμε περιαγωγή με εθνική χρέωση σε οποιοδήποτε σημείο της Ένωσης και να χρησιμοποιούμε τα δεδομένα των συνδέσεών μας ακόμη κι όταν βρισκόμαστε σε άλλη χώρα της ΕΕ. Οι εταιρείες μας μπορούν να πραγματοποιούν εμπορικές συναλλαγές χωρίς δασμούς σε μακρινές αγορές όπως ο Καναδάς ή η Ιαπωνία.

Η πρόοδος αυτή οφείλεται στις πολλές φορές στις οποίες υπήρξε συμφωνία για θέσπιση νέων κανόνων με στόχο να προχωρήσει η Ευρώπη μπροστά. Αλλά η νομοθεσία αποκτά νόημα μόνον όταν εφαρμόζεται και επιβάλλεται στην πράξη. Αυτό είναι που δίνει ζωή στο γράμμα του νόμου. Αυτό μετουσιώνει τους νόμους σε οφέλη για τους πολίτες. Αυτό είναι που εξασφαλίζει ότι οι πολιτικές συμφωνίες μετουσιώνονται σε πραγματικά οφέλη για τους πολίτες, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τις άλλες επιχειρήσεις. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο, κατά την ανάληψη των καθηκόντων μου, δεσμεύτηκα να κάνω λιγότερα μεν – υποβάλαμε 75 % λιγότερες προτάσεις έναντι των προηγούμενων Επιτροπών – καλύτερα δε.

Η συνεργασία μας με τις εθνικές αρχές για την υποστήριξή τους στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας είναι σήμερα πολύ πιο στενή. Ο διάλογος αυτός είχε ως αποτέλεσμα την επίλυση του 90 % των διαδικασιών επί παραβάσει από το 2014 έως σήμερα, χωρίς να απαιτηθεί προσφυγή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης – εξοικονομώντας με τον τρόπο αυτό χρόνο και χρήματα των φορολογουμένων. Στις περιπτώσεις όπου ο διάλογος δεν είχε αποτέλεσμα, αναλάβαμε αποφασιστική και ουσιαστική δράση κατά των παραβάσεων του ενωσιακού δικαίου.

Η παρούσα έκθεση δείχνει πώς λειτούργησε αυτή η πιο στρατηγική, πιο ανοικτή αλλά και πιο ισχυρή προσέγγιση το 2018. Παρείχαμε στήριξη στις εθνικές και περιφερειακές αρχές για την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τον καθαρό αέρα και το καθαρό νερό. Κινήσαμε διαδικασίες κατά των κρατών μελών που δεν ανταποκρίθηκαν στις δεσμεύσεις τους και δεν εφάρμοσαν τους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με τα αρχεία ονομάτων επιβατών, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Χρησιμοποιήσαμε τις εξουσίες επιβολής μας σε ορισμένες χώρες οι οποίες δεν είχαν σημειώσει επαρκή πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία σε δικτυακούς τόπους και άλλες εφαρμογές για φορητές συσκευές. Διευρύναμε τον διάλογο με τα κράτη μέλη σε όλους τους τομείς προκειμένου να διασφαλίσουμε τη συνεργασία μας στο πεδίο της εφαρμογής και της επιβολής. Χαιρετίζω την ισχυρή δέσμευση και συμμετοχή των κρατών μελών.

Όλα αυτά καταδεικνύουν την πραγματική αξία του έργου που έχει πραγματοποιηθεί στο πεδίο της εφαρμογής και της επιβολής. Σκοπός μας είναι η προσήλωση στις αποφάσεις που λαμβάνονται από κοινού. Επιπλέον, τελικός στόχος είναι να εξασφαλίζεται ότι οι πολίτες αποκομίζουν πραγματικό όφελος από τους νέους κανόνες. Μόνο μια Ευρώπη που θέτει τα δικαιώματα των πολιτών στο επίκεντρο όλων ανεξαιρέτως των πρωτοβουλιών της είναι μια Ευρώπη που παράγει πραγματικά αποτελέσματα. Δεν υπάρχει σημαντικότερο καθήκον.

Ένας από τους σπουδαίους προκατόχους μου, ο Walter Hallstein, έχει πει: Η Ευρώπη είναι μια Κοινότητα Δικαίου. Το δίκαιο είναι το μέσο που έχουμε στη διάθεσή μας για την προστασία και προαγωγή των αξιών μας και των δικαιωμάτων μας. Είναι το αποτελεσματικότερο όπλο μας στον αγώνα για κοινωνική δικαιοσύνη, για ισότητα και αμεροληψία για όλους. Για τον λόγο αυτό το κράτος δικαίου δεν μπορεί ποτέ να είναι προαιρετικό και για τον λόγο αυτό η Επιτροπή έδωσε τόση έμφαση στην επιβολή το 2018, όπως μπορείτε να διαπιστώσετε από την παρούσα έκθεση. Αν επιθυμούμε να φέρουμε αποτελέσματα εκεί όπου έχει μεγαλύτερη σημασία, σύμφωνα με την υπόσχεση των ηγετών στο Σιμπίου, πρέπει να επιμείνουμε σε αυτή την προσέγγιση το 2019 και πέραν αυτού.

Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Ζαν Κλωντ Γιούνκερ

1. Νέα ώθηση στην απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις

Κορυφαία προτεραιότητα της Επιτροπής Γιούνκερ είναι να τονώσει τις επενδύσεις με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Ωστόσο, η διαμόρφωση του κατάλληλου κανονιστικού περιβάλλοντος για τη στήριξη των επιχειρήσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας υπονομεύεται εάν τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν τους κανόνες της ΕΕ σωστά και εγκαίρως.

Εξασφάλιση δίκαιων συνθηκών εργασίας σε ολόκληρη την ΕΕ

Όλοι οι εργαζόμενοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν δικαίωμα σε δίκαιες συνθήκες εργασίας. Το δικαίωμα αυτό αντικατοπτρίζεται στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, τον οποίο διακήρυξαν από κοινού το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Νοέμβριο 2017. Ο πυλώνας περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο αφιερωμένο στις δίκαιες συνθήκες εργασίας.

Τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή ασχολήθηκε ιδιαιτέρως με τον χρόνο εργασίας. Μεταξύ άλλων, δημοσίευσε έγγραφα κατευθύνσεων προκειμένου να συνδράμει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της οδηγίας για τον χρόνο εργασίας.

Μετά από προσπάθειες των τριών κρατών μελών, η Επιτροπή περάτωσε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Δανίας, της Ιρλανδίας και της Ελλάδας σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τον χρόνο εργασίας. Η Επιτροπή εξασφάλισε ότι η Δανία σέβεται το δικαίωμα των εργαζομένων να λαμβάνουν την ετήσια άδειά τους το ίδιο έτος κατά το οποίο αποκτήθηκε το δικαίωμα άδειας. Όσον αφορά την Ιρλανδία και την Ελλάδα, ελήφθησαν τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ σχετικά με τα όρια του χρόνου εργασίας για τους ιατρούς των υπηρεσιών δημόσιας υγείας.

Τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων, τα οποία αντιπροσωπεύουν τους Ευρωπαίους υπαλλήλους πολυεθνικών εταιρειών, συμβάλλουν επίσης στη διασφάλιση δίκαιων συνθηκών εργασίας. Μέσω των συμβουλίων αυτών, η διοίκηση ενημερώνει και ζητεί τη γνώμη των εργαζομένων σχετικά με την εξέλιξη των δραστηριοτήτων και σχετικά με οποιαδήποτε σημαντική απόφαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει την απασχόληση ή τις συνθήκες εργασίας τους. Το 2018 η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τη θέσπιση των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων. Η έκθεση αναδεικνύει τα οφέλη που συνεπάγεται τόσο για τους εργαζομένους όσο και για τις εταιρείες η ύπαρξη υπερεθνικού κοινωνικού διαλόγου σε εταιρικό επίπεδο μέσω των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων.

Επιβολή των περιβαλλοντικών κανόνων

Το 2018 η Επιτροπή ανέλαβε νομική δράση για να αντιμετωπίσει την πλημμελή εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ.

Σε συνέχεια του ελέγχου καταλληλότητας των οδηγιών για την προστασία της φύσης, το σχέδιο δράσης για τη φύση, τον άνθρωπο και την οικονομία της Επιτροπής, το οποίο εγκρίθηκε το 2018, έχει ως στόχο να διασφαλίσει ένα πλήρως λειτουργικό, συνεκτικό και οικολογικά αντιπροσωπευτικό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών. Ενδεικτικά, τα κράτη μέλη πρέπει να ολοκληρώσουν το δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, συμπληρώνοντας τα υφιστάμενα κενά για το θαλάσσιο περιβάλλον, και θεσπίζοντας τα αναγκαία μέτρα διατήρησης για όλες τις περιοχές. Στην απόφαση Białowieża, το δικαστήριο διευκρίνισε τις υποχρεώσεις για τη διαχείριση των δασών στις περιοχές Natura 2000. Αυτό είναι ουσιαστικό για την διατήρηση των προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών.

Το 2018 η Επιτροπή έλαβε περαιτέρω νομικά μέτρα στις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Ιρλανδίας, της Ελλάδας και της Πορτογαλίας με στόχο να διασφαλίσει την ολοκλήρωση του δικτύου Natura 2000. Παραμένουν ανοικτές υποθέσεις παραβάσεων κατά επτά άλλων κρατών μελών.

Η ατμοσφαιρική ρύπανση συνεχίζει να αποτελεί σημαντικό πρόβλημα δημόσιας υγείας και προτεραιότητα για την Επιτροπή. Στην ανακοίνωση με τίτλο «Μια Ευρώπη που προστατεύει: Καθαρός αέρας για όλους», που εκδόθηκε το 2018, η Επιτροπή παρουσίασε τα μέτρα που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Το 2018 η Επιτροπή προσέφυγε επίσης στο Δικαστήριο κατά έξι κρατών μελών (Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ουγγαρία, Ρουμανία και Ηνωμένο Βασίλειο) σχετικά με τις υπερβάσεις των επιπέδων σωματιδίων ($ΑΣ_{10}$), ή διοξειδίου του αζώτου (NO_2) στον αέρα. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στις διαδικασίες επί παραβάσει κατά άλλων κρατών μελών εάν δεν σημειώνουν σημαντική πρόοδο προς τη συμμόρφωση.

Τον Φεβρουάριο 2018 το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Πολωνία δεν τηρούσε τη νομοθεσία της ΕΕ για την ποιότητα του αέρα καθώς αδυνατούσε να διασφαλίσει ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση δεν θα υπερέβαινε τα νόμιμα όρια. Επιπροσθέτως, η Πολωνία δεν είχε καταρτίσει κατάλληλα σχέδια δράσης προκειμένου να εξασφαλίζει ότι η υπέρβαση των ορίων αυτών θα είχε τη μικρότερη δυνατή διάρκεια.

Τον Σεπτέμβριο 2018 η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση έγκαιρης προειδοποίησης σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα, αναδεικνύοντας τα σημεία στα οποία υπάρχει κίνδυνος να μην εκπληρωθούν από τα κράτη μέλη οι στόχοι της ΕΕ για τα απόβλητα. Παράλληλα, η Επιτροπή ανέλαβε το 2018 πρωτοβουλία για εξάλειψη των διαρθρωτικών αδυναμιών στη νομοθεσία των κρατών μελών για τα απόβλητα, μεταξύ άλλων της συνεχιζόμενης χρήσης χώρων ταφής απορριμμάτων που είναι παράνομοι ή δεν πληρούν τις προδιαγραφές, ή της απουσίας σχεδίων διαχείρισης απορριμμάτων.

Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σχέδιο δράσης εννέα σημείων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης, εγκύπτοντας σε ζητήματα όπως οι επιθεωρήσεις και η διακυβέρνηση.

Επιβολή των κανόνων στον τομέα της γεωργίας

Δύο από τους βασικούς στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής είναι η παροχή στήριξης στους αγρότες και η εγγύηση σταθερής προσφοράς τροφίμων στους καταναλωτές σε χαμηλές τιμές. Περαιτέρω στόχοι είναι η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και η διαχείριση των φυσικών πόρων με βιώσιμο τρόπο, η προστασία της υπαίθρου και του φυσικού τοπίου ανά την ΕΕ, και η διατήρηση της αγροτικής οικονομίας με την προώθηση της απασχόλησης στη γεωργία και τους συναφείς τομείς.

Το 2018 οι δράσεις της Επιτροπής για την επιβολή των κανόνων στον τομέα της γεωργίας επικεντρώθηκαν, όπως και τα προηγούμενα έτη, κυρίως στην παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ορθά τις άμεσες ενισχύσεις.

Συνεχίστηκαν οι διμερείς συζητήσεις με κράτη μέλη που χρησιμοποιούσαν εσφαλμένα τη χρηματοδοτική βοήθεια στο πλαίσιο του καθεστώτος προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης για την υποστήριξη ειδών καλλιέργειας ή τομέων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες εκτός του κινδύνου εγκατάλειψης ή μείωσης της παραγωγής. Μέσω του διαλόγου, η Επιτροπή έπεισε τις εθνικές αρχές ενός κράτους μέλους να τροποποιήσουν τους εθνικούς κανόνες του σε εναρμόνιση με τη νομοθεσία της ΕΕ.

Οι γεωγραφικές ενδείξεις προστατεύουν την ονομασία συγκεκριμένων προϊόντων και προβάλλουν τα μοναδικά τους χαρακτηριστικά, που συνδέονται με τη γεωγραφική τους προέλευση καθώς και με την παραδοσιακή τεχνογνωσία. Το 2018 η Επιτροπή εξακολούθησε να παρακολουθεί συγκεκριμένες περιπτώσεις πλημμελούς εφαρμογής των ενωσιακών κανόνων σχετικά με την προστασία των ονομασιών προέλευσης και των γεωγραφικών ενδείξεων.

Η Δανία επέτρεπε σε δανικές εταιρείες να παράγουν και να εξάγουν λευκό τυρί σε χώρες εκτός ΕΕ με την επισήμανση «φέτα», παρά το γεγονός ότι το εν λόγω τυρί δεν πληροί τις προδιαγραφές προϊόντος για τη συγκεκριμένη Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης.

Η Βουλγαρία διατηρεί δικό της εθνικό μητρώο γεωγραφικών ενδείξεων για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα από το 2008 έως σήμερα, αγνοώντας τον αποκλειστικό χαρακτήρα των μητρώων για τα συστήματα ποιότητας που έχουν εφαρμογή σε ολόκληρη την ΕΕ.

Το 2018 η Επιτροπή περάτωσε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Ιταλίας, της Κύπρου και του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς είχαν πλέον μεταφέρει τα πρότυπα εμπορικής διάθεσης για τις καζεΐνες και τα καζεϊνικά άλατα στις εθνικές τους νομοθεσίες.

Επιβολή των κανόνων στον τομέα της θαλάσσιας πολιτικής και αλιείας

Η συνδρομή στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού αλιευτικού κλάδου και των παράκτιων περιοχών, σε συνδυασμό με την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, αποτελούν κεντρικούς στόχους της θαλάσσιας πολιτικής της ΕΕ.

Οι στόχοι βιωσιμότητας της κοινής αλιευτικής πολιτικής της ΕΕ συμβάλλουν αφενός στη διατήρηση των αποθεμάτων ιχθύων και αφετέρου στη μεγιστοποίηση της προσφοράς ιχθύων από την αλιεία. Με δεδομένο ότι οι εν λόγω στόχοι πρέπει να έχουν επιτευχθεί το αργότερο έως το 2020, η στρατηγική της Επιτροπής στον τομέα της επιβολής το 2018 συνέχισε να επικεντρώνεται στη διατήρηση και στον έλεγχο της αλιείας, καθώς και στη συμμόρφωση με την αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ στον συγκεκριμένο τομέα.

Τα εθνικά συστήματα ελέγχου της αλιείας και επιβολής πρέπει να είναι αποτελεσματικά και να προβλέπουν αποτρεπτικές ποινές σε περίπτωση παράβασης των κανόνων.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιρλανδίας προκειμένου να διασφαλίσει την επιβολή ουσιαστικών κυρώσεων για τις σοβαρές παραβάσεις των κανόνων της ΕΕ στον τομέα της αλιείας.

Τα «σχέδια δράσης για τον έλεγχο» είναι ένα ειδικό εργαλείο συμμόρφωσης που εγκρίνεται από την Επιτροπή σε στενή συνεργασία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος με στόχο την ενίσχυση της ορθής εφαρμογής των κανόνων του κανονισμού περί θεσπίσεως συστήματος ελέγχου για την αλιεία. Το 2018 η Επιτροπή ενέκρινε νέα σχέδια δράσης για μια σειρά κρατών μελών και παρακολούθησε την υλοποίησή τους.

Η ύπαρξη ενός αποτελεσματικού συστήματος οργανώσεων των παραγωγών αλιευτικών προϊόντων είναι καίριας σημασίας για τη συλλογική δράση των παραγωγών προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινής αλιευτικής πολιτικής και της κοινής οργάνωσης των αγορών.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά του Ηνωμένου Βασιλείου επειδή δεν διασφάλισε τη συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση των οργανώσεων παραγωγών αλιευτικών προϊόντων.

Ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός βοηθά να διασφαλιστεί ότι το σύνολο των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στη θάλασσα διεξάγονται με αποδοτικό, ασφαλή και βιώσιμο τρόπο. Η Επιτροπή παρακολούθησε την ορθή εφαρμογή του κοινού πλαισίου της ΕΕ για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό σε διασυνοριακό και διατομεακό επίπεδο στη διάρκεια του 2018.

Επιβολή των κανόνων για την περιφερειακή πολιτική

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία στηρίζουν τις επενδύσεις σε βασικούς τομείς πολιτικής που δημιουργούν ανάπτυξη σε ολόκληρη την ΕΕ.

Απαιτείται θέσπιση κατάλληλου πλαισίου για τις επενδύσεις προκειμένου να επιτευχθεί η μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητά τους. Το 2018 η Επιτροπή επικέντρωσε τις προσπάθειές της ειδικά στον έλεγχο της συμμόρφωσης με επιμέρους προϋποθέσεις, ιδίως στους τομείς των δημόσιων συμβάσεων, των κρατικών ενισχύσεων, των ολοκληρωμένων σχεδίων για επενδύσεις στις μεταφορές, του ύδατος και των αποβλήτων.

Όταν μια επένδυση δεν πληροί τις προδιαγραφές που ορίζει η ενωσιακή νομοθεσία, η Επιτροπή αντιμετωπίζει αυτές τις παρατυπίες αναστέλλοντας τις πληρωμές ή εφαρμόζοντας δημοσιονομικές διορθώσεις, κατά περίπτωση. Το 2018 συνεχίστηκαν με αμείωτο ρυθμό οι προσπάθειες της Επιτροπής να εντοπίσει και να λάβει διορθωτικά μέτρα σε σχέση με τέτοιου είδους παρατυπίες.

Το 2018 μελέτη της Επιτροπής διερεύνησε εάν υφίστανται αποτελεσματικά επιμέρους συστήματα τα οποία χρησιμοποιούνται από τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση καταγγελιών που αφορούν τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία. Διαπίστωσε ότι στις περισσότερες περιπτώσεις τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει τυποποιημένες ρυθμίσεις διαχείρισης καταγγελιών που βασίζονται σε εθνικούς νόμους ή έγγραφα προγραμματισμού. Οι ρυθμίσεις μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ είναι συνολικά αποτελεσματικές. Επιπλέον, οι ρυθμίσεις διαχείρισης των καταγγελιών έχουν θεσπιστεί περισσότερο κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 σε σύγκριση με τις ρυθμίσεις της περιόδου 2007-2013.

Καταπολέμηση της απάτης σε βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ

Τα μέσα για την καταπολέμηση της απάτης σε βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ βελτιώθηκαν σημαντικά με την έκδοση της οδηγίας σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά του Ηνωμένου Βασιλείου επειδή το εν λόγω κράτος αρνήθηκε να αποδώσει τους τελωνειακούς δασμούς στον προϋπολογισμό της ΕΕ, όπως απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο. Έκθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) το 2017 διαπίστωσε ότι οι εισαγωγείς στο Ηνωμένο Βασίλειο απέφυγαν να καταβάλουν μεγάλο ποσό δασμών χρησιμοποιώντας εικονικά και πλαστά τιμολόγια και ανακριβείς δηλώσεις της δασμολογητέας αξίας κατά την εισαγωγή. Περαιτέρω επιθεωρήσεις της Επιτροπής έφεραν στο φως τη

δραματική έκταση που προσέλαβε το σχέδιο απάτης που συνίστατο σε δήλωση χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας, σχέδιο το οποίο εκτελούνταν μέσω του κόμβου στο Ηνωμένο Βασίλειο μεταξύ 2011 και 2017. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε λάβει μέτρα για την πρόληψη της απάτης, παρά το γεγονός ότι είχε ενημερωθεί ήδη από το 2007 σχετικά με αυτόν την ύπαρξη αυτού του κινδύνου στις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων από την Κίνα και παρά το γεγονός ότι είχε κληθεί να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για τον έλεγχο των κινδύνων. Η Επιτροπή υπολογίζει ότι η συγκεκριμένη παράβαση της ενωσιακής νομοθεσίας από το Ηνωμένο Βασίλειο προκάλεσε ζημία στον προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους 2,7 δισ. ευρώ (μείον τα έξοδα είσπραξης) από τον Νοέμβριο του 2011 έως τον Οκτώβριο του 2017.

2. Συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά

Η στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά αποσκοπεί στην άρση των διαδικτυακών φραγμών που εμποδίζουν την πρόσβαση των πολιτών της ΕΕ σε αγαθά και υπηρεσίες.

Βελτίωση της συνδεσιμότητας

Οι υψίρρυθμες ψηφιακές επικοινωνίες προωθούν την καινοτομία και τη βελτίωση των υπηρεσιών προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας. Η ανάπτυξη της συνδεσιμότητας 5G αποτελεί προτεραιότητα για την Επιτροπή. Ο στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι το ραδιοφάσμα 5G θα είναι διαθέσιμο στο σύνολο της ΕΕ από το 2020.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά του Βελγίου, της Κροατίας και των Κάτω Χωρών λόγω μη τήρησης των ενδιάμεσων προθεσμιών για την απελευθέρωση του φάσματος για τις κινητές επικοινωνίες. Αυτό θα μπορούσε να καθυστερήσει την ανάπτυξη των δικτύων 5G.

Οι εργασίες μηχανικού, όπως η εκσκαφή ορυγμάτων σε δρόμους για τοποθέτηση καλωδίων υψηλών ταχυτήτων, αντιπροσωπεύουν έως και το 80 % του κόστους εγκατάστασης ευρυζωνικών δικτύων. Η οδηγία για τη μείωση του κόστους ευρυζωνικών υπηρεσιών στοχεύει στην ενίσχυση της συνεργασίας σε τομείς όπως η ενέργεια, τα ύδατα και οι μεταφορές. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για πιο αποδοτική ανάπτυξη των νέων υποδομών προκειμένου να επιτευχθεί η εγκατάσταση των νέων δικτύων με χαμηλότερο κόστος, προς όφελος των πολιτών.

Το 2018 η Επιτροπή έλαβε μέτρα με στόχο τη διευκόλυνση της ανάπτυξης των υψίρρυθμων δικτύων. Ως εκ τούτου, σχεδόν όλα τα κράτη μέλη έχουν πλέον μεταφέρει την οδηγία για τη μείωση του κόστους ευρυζωνικών υπηρεσιών στην εθνική νομοθεσία τους.

Διασφάλιση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και της εμπιστοσύνης στις ηλεκτρονικές συναλλαγές

Η οικοδόμηση εμπιστοσύνης στο επιγραμμικό περιβάλλον είναι καθοριστικής σημασίας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Με την έναρξη ισχύος του κανονισμού σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (κανονισμός eIDAS), τέθηκε σε εφαρμογή κοινή πλατφόρμα για την ασφαλή ηλεκτρονική αλληλεπίδραση μεταξύ πολιτών, επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών. Ο κανονισμός eIDAS θεσπίζει ένα γενικό νομικό πλαίσιο για τη χρήση των υπηρεσιών εμπιστοσύνης στην ΕΕ. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι ηλεκτρονικές υπογραφές, οι ηλεκτρονικές σφραγίδες, οι ηλεκτρονικές χρονοσφραγίδες, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες συστημένης παράδοσης και η εξακρίβωση της γνησιότητας των ιστοσελίδων.

Η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για την Επιτροπή. Η οδηγία για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών έχει ως στόχο την επίτευξη ενός ομοιόμορφα υψηλού επιπέδου ασφάλειας για τα συστήματα δικτύου και πληροφοριών ανά την ΕΕ.

Το 2018 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 17 κρατών μελών, ζητώντας τους να μεταφέρουν πλήρως στο εθνικό δίκαιό τους το πρώτο αυτό κείμενο πανευρωπαϊκής νομοθεσίας για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

Μεγαλύτερη προσβασιμότητα για τους πολίτες με αναπηρία

Τα άτομα με αναπηρία, και ιδίως με προβλήματα όρασης ή ακοής, ενδέχεται να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πρόσβαση των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα.

Στόχος της οδηγίας για την προσβασιμότητα του ιστού είναι η βελτίωση της πρόσβασης σε αυτά τα πληροφοριακά εργαλεία για τα άτομα με αναπηρία.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 19 κρατών μελών, ζητώντας την πλήρη μεταφορά της οδηγίας για την προσβασιμότητα του ιστού στο εθνικό δίκαιο.

Με στόχο την περαιτέρω προώθηση της προσβασιμότητας, η Επιτροπή εισηγήθηκε την οδηγία σχετικά με τις επιτρεπόμενες χρήσεις προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων, η οποία θεσπίζει υποχρεωτικές εξαιρέσεις για το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα. Στόχος της είναι να εξασφαλίσει πρόσβαση σε βιβλία και άλλα έντυπα για τα άτομα με δυσκολία στην ανάγνωση σε μορφές που τους είναι προσιτές.

Το 2018 η Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητικές επιστολές σε 17 κράτη μέλη τα οποία δεν είχαν μεταφέρει εγκαίρως την εν λόγω οδηγία στην εθνική νομοθεσία τους.

Οι κανόνες που θεσπίζονται σε αμφότερες τις οδηγίες αντικατοπτρίζουν τη διαρκή προσπάθεια της Επιτροπής να οικοδομήσει μια Ευρωπαϊκή Ένωση με κοινωνικό χαρακτήρα και χωρίς αποκλεισμούς, στην οποία όλοι οι Ευρωπαίοι θα μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην ψηφιακή οικονομία και κοινωνία.

3. Ανθεκτική Ενεργειακή Ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή

Η ευρωπαϊκή Ενεργειακή Ένωση εξασφαλίζει ασφαλή, οικονομικά προσιτή και καθαρή ενέργεια για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις καθιστώντας δυνατή την ελεύθερη ροή ενέργειας ανεξαρτήτως εθνικών συνόρων εντός της ΕΕ. Ενθαρρύνει επίσης την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και την ανανέωση των υποδομών, προκειμένου να περικοπούν οι λογαριασμοί των νοικοκυριών, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να τονωθεί η ανάπτυξη. Η Ενεργειακή Ένωση θα οδηγήσει σε βιώσιμη κατανάλωση ενέργειας μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, της ρύπανσης και της εξάρτησής μας από τα ορυκτά καύσιμα.

Καθοδήγηση της ενεργειακής μετάβασης προς έναν ασφαλή, προστατευμένο και βιώσιμο τομέα ενέργειας με γνώμονα τον καταναλωτή

Το 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους». Η δέσμη αυτή συνιστά αναβάθμιση των φιλοδοξιών της ΕΕ όσον αφορά τη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια και τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ στο μεταβαλλόμενο τοπίο των παγκόσμιων ενεργειακών αγορών.

Το 2018 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία για όλες τις προτάσεις της Επιτροπής σε αυτή τη δέσμη.

Η δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» περιλαμβάνει αναθεώρηση βασικής νομοθεσίας της ΕΕ σε τομείς όπως η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η ενεργειακή απόδοση, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, το σύνολο της οποίας βρίσκεται ήδη σε ισχύ. Όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, στόχος είναι η επιτάχυνση της οικονομικά συμφέρουσας ανακαίνισης των υφιστάμενων κτιρίων, η κινητοποίηση επενδύσεων και η υποστήριξη των συστημάτων έξυπνης δόμησης. Ένας άλλος στόχος των μέτρων είναι η αύξηση του μεριδίου της ανανεώσιμης ενέργειας σε τουλάχιστον 32 % έως το 2030. Οι στόχοι αυτοί πρόκειται να αναθεωρηθούν το 2023. Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν ολοκληρωμένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021 έως 2030, στα οποία θα περιγράφεται πώς προτίθενται να επιτύχουν τους στόχους του 2030.

Η Επιτροπή παρακολούθησε την πρόοδο που σημειώθηκε από τα κράτη μέλη για την επίτευξη των στόχων ενεργειακής απόδοσης και τη βελτίωση της βιωσιμότητας των κτιρίων προσφεύγοντας, μεταξύ άλλων, σε διαδικασίες επί παραβάσει.

Η Επιτροπή κίνησε περαιτέρω τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά των Κάτω Χωρών και της Σλοβενίας για μη συμμόρφωση με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 15 κρατών μελών από τα οποία ζήτησε να εφαρμόσουν ορθά τους κανόνες της ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση.

Οι διαδικασίες επί παραβάσει χρησιμοποιήθηκαν επίσης για την προστασία του κοινού από την ακτινοβολία και την επίτευξη ασφάλειας στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας.

Η Επιτροπή κάλεσε το Βέλγιο, την Ισπανία και την Πολωνία να εφαρμόσουν τους κανόνες ασφαλείας της ΕΕ για την πυρηνική ενέργεια. Κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 22 κρατών μελών για πλημμελή εφαρμογή της οδηγίας για τα ραδιενεργά απόβλητα. Η Επιτροπή κίνησε επίσης διαδικασίες επί παραβάσει κατά εννέα κρατών μελών επειδή δεν εφάρμοσαν την οδηγία για τα βασικά πρότυπα ασφαλείας.

Εφαρμογή της Συμφωνίας των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή

Η Συμφωνία των Παρισίων του 2015 θεσπίζει ένα παγκόσμιο σχέδιο δράσης για την ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η πρώτη μεγάλη οικονομία που μετουσιώνει τις υποσχέσεις της στο πλαίσιο της Συμφωνίας των Παρισίων σε δεσμευτική νομοθεσία.

Το 2018 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θέσπισαν τη βασική νομοθεσία για την υλοποίηση του πλαισίου για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030. Το πλαίσιο αυτό θέτει ως στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40 % (από τα επίπεδα του 1990) έως το 2030. Η Επιτροπή προνόησε ήδη για το μέλλον, με την παρουσίαση το 2018 του οράματός της για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050.

Η επίτευξη αυτών των στόχων, καθώς και των στόχων του 2020, απαιτεί πλήρη εφαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας. Το 2018 χρησιμοποιήθηκαν ως μέτρα επιβολής και παρακολούθησης οι διαδικασίες επί παραβάσει και ο άτυπος διάλογος με τα κράτη μέλη.

Οι άτυποι διάλογοι με τα κράτη μέλη επικεντρώθηκαν στην οδηγία για τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, στον κανονισμό για τα φθοριούχα αέρια και στον κανονισμό για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και επαλήθευση των εκπομπών από θαλάσσιες μεταφορές.

Στη διάρκεια του 2018 η Επιτροπή συνέχισε ενεργά τις εν εξελίξει διαδικασίες επί παραβάσει κατά ορισμένων κρατών μελών που δεν είχαν εφαρμόσει την οδηγία σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων. Οι περισσότερες υποθέσεις περατώθηκαν και στο τέλος του έτους παρέμεναν ανοικτές μόλις πέντε υποθέσεις.

Το 2018 η ΕΕ πραγματοποίησε σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη θέσπιση ισχυρών κανόνων για τον εκσυγχρονισμό και την απαλλαγή του τομέα των μεταφορών από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Τον Μάιο, η Επιτροπή υπέβαλε για πρώτη φορά νομοθετική πρόταση σχετικά με τις προδιαγραφές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για τα βαρέα οχήματα. Επιπροσθέτως, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν νομοθεσία σχετικά με την παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα βαρέων επαγγελματικών οχημάτων και κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με τις προδιαγραφές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) για αυτοκίνητα και ημιφορτηγά μετά το 2020. Η πλήρης και αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των μέτρων θα αποβεί καίρια για την αντιμετώπιση των εκπομπών CO_2 από τις οδικές μεταφορές, που εξακολουθούν να αντιπροσωπεύουν περίπου το ένα πέμπτο των συνολικών εκπομπών CO_2 της ΕΕ.

4. Βαθύτερη και δικαιότερη εσωτερική αγορά με ενισχυμένη βιομηχανική βάση

Η ενιαία αγορά της ΕΕ εξακολουθεί να αποτελεί το πλέον πολύτιμο πλεονέκτημα της Ευρώπης για τους ιδιώτες και τις επιχειρήσεις. Παρέχει σημαντικότατες ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις, καθώς και μεγαλύτερες επιλογές και χαμηλότερες τιμές για τους καταναλωτές. Επιτρέπει στους ανθρώπους να ταξιδεύουν, να ζουν, να εργάζονται και να σπουδάζουν όπου επιθυμούν. Ωστόσο τα οφέλη αυτά δεν μπορούν να αξιοποιούνται, όταν δεν εφαρμόζονται ή δεν υλοποιούνται οι κανόνες της ενιαίας αγοράς, ή όταν υπονομεύονται από άλλους φραγμούς.

Διασφάλιση ανόθευτου ανταγωνισμού

Η εσωτερική αγορά είναι ισχυρότερη όταν ο ανταγωνισμός λειτουργεί χωρίς στρεβλώσεις.

Το 2018 η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι όλα τα κράτη μέλη είχαν ολοκληρώσει την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με τις αγωγές αποζημίωσης για παραβάσεις της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας και περάτωσε τις 18 εναπομένουσες διαδικασίες επί παραβάσει.

Η Επιτροπή έκανε επίσης δεκτά τα τελικά διορθωτικά μέτρα που υπέβαλε η Ελλάδα σε υπόθεση που αφορούσε την εκχώρηση αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης του λιγνίτη στον βασικό κατεστημένο φορέα στην ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, κατά παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ.

Η συστηματική κίνηση διαδικασιών επί παραβάσει για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις αποφάσεις της Επιτροπής περί κρατικών ενισχύσεων είναι ουσιαστική για την αξιοπιστία του καθεστώτος ελέγχου κρατικών ενισχύσεων της Επιτροπής.

Η Επιτροπή παρέπεμψε για δεύτερη φορά την Ιταλία στο Δικαστήριο, δεδομένου ότι οι ιταλικές αρχές δεν συμμορφώθηκαν με προηγούμενη απόφαση του Δικαστηρίου. Στην εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι η Ιταλία είχε χορηγήσει παράνομη κρατική ενίσχυση στη ξενοδοχειακή βιομηχανία της Σαρδηνίας. Η Επιτροπή διέταξε την Ιταλία να ανακτήσει παράνομες ενισχύσεις ύψους περίπου 15 εκατ. EUR. Ακόμη και σήμερα, σχεδόν 13 εκατομμύρια EUR δεν έχουν ανακτηθεί.

Το Δικαστήριο επέβαλε οικονομικές κυρώσεις σε υπόθεση κατά της Ελλάδας για τη μη εφαρμογή απόφασης της Επιτροπής του 2008 που της ζητούσε να ανακτήσει παράνομες κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στα Ελληνικά Ναυπηγεία.

Εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων

Οι πολίτες της ΕΕ μπορούν να επωφεληθούν από τη δυνατότητα να εργαστούν σε άλλα κράτη μέλη μόνον εφόσον τα δικαιώματα των εργαζομένων εκτός του κράτους μέλους προέλευσής τους προστατεύονται δεόντως.

Τα συστήματα συμπληρωματικής συνταξιοδότησης που συνδέονται με σχέση απασχόλησης μπορεί να αποθαρρύνουν την κινητικότητα των εργαζομένων. Οι κανόνες της ΕΕ σχετικά με τη βελτίωση της απόκτησης και διατήρησης συστημάτων συμπληρωματικής συνταξιοδότησης έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων.

Το 2018 η Επιτροπή κίνησε νομική διαδικασία κατά 10 κρατών μελών για μη έγκαιρη μεταφορά των κανόνων της ΕΕ για την προαγωγή της κινητικότητας των εργαζομένων μεταξύ των κρατών μελών στην εθνική νομοθεσία τους. Στο τέλος του 2018 η Επιτροπή είχε περατώσει τις διαδικασίες κατά έξι κρατών μελών (Τσεχία, Ελλάδα, Ισπανία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες και Αυστρία) καθώς είχαν στο μεταξύ εναρμονίσει τη νομοθεσία τους με τους κανόνες της ΕΕ.

Η ΕΕ διαθέτει σαφείς κανόνες σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, την απόσπαση εργαζομένων και τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης. Η μη συμμόρφωση των κρατών μελών με τους εν λόγω κανόνες θέτει σε κίνδυνο την εμπιστοσύνη και τη δικαιοσύνη στην εσωτερική αγορά. Συγκεκριμένα, έχουν διατυπωθεί ανησυχίες ότι οι μετακινούμενοι εργαζόμενοι μπορεί να είναι ευάλωτοι στην εκμετάλλευση ή να κινδυνεύουν να μην τους αναγνωρίζονται τα δικαιώματά τους.

Το 2018 η Επιτροπή πρότεινε τη σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας με στόχο τη διασφάλιση της επιβολής των κανόνων της ΕΕ για την κινητικότητα εργασίας με δίκαιο, απλό και αποτελεσματικό τρόπο. Εν τω μεταξύ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία επί της πρότασης αυτής.

Εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών

Στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι αρκετά κράτη μέλη δεν είχαν θεσπίσει ή δεν είχαν εφαρμόσει ποινές ικανές να αποτρέψουν τους κατασκευαστές αυτοκινήτων από την παράβαση της νομοθεσίας για τις εκπομπές αυτοκινήτων. Αυτό αποτελούσε συνέχεια των αποκαλύψεων του 2015 ότι ο όμιλος Volkswagen χρησιμοποίησε λογισμικό προκειμένου να παρακάμψει τα πρότυπα εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους.

Το 2018 η Επιτροπή προέβη σε περαιτέρω ενέργειες στο πλαίσιο διαδικασιών επί παραβάσει κατά της Γερμανίας, της Ιταλίας, του Λουξεμβούργου και του Ηνωμένου Βασιλείου για μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ για την έγκριση τύπου οχήματος.

Η Επιτροπή εξασφαλίζει επίσης ότι τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ποσοτικούς περιορισμούς στις συναλλαγές εντός της ΕΕ. Το 2018 η Επιτροπή έλαβε μέτρα σε σχέση με τις ταξινομήσεις αυτοκινήτων και τα φαρμακευτικά προϊόντα.

Στη Γαλλία, η ταξινόμηση των μεταχειρισμένων οχημάτων που είχαν προγενέστερα ταξινομηθεί σε άλλα κράτη μέλη παρουσίαζε ενίοτε δυσκολίες. Μετά από ενέργειες της Επιτροπής, η Γαλλία τροποποίησε τη νομοθεσία της το 2018 ώστε να επιτρέπεται η ηλεκτρονική ταξινόμηση των εισαγόμενων μεταχειρισμένων οχημάτων.

Η Επιτροπή προσέφυγε κατά της Λετονίας σχετικά με τη μη αποδοχή της ταξινόμησης οχημάτων με σύστημα διευθύνσεως δεξιά.

Το «παράλληλο εμπόριο» επιτρέπει στους χονδρεμπόρους να αγοράζουν φαρμακευτικά προϊόντα σε ένα κράτος μέλος (όπου συνήθως οι τιμές των φαρμάκων είναι χαμηλότερες) και να τα μεταπωλούν σε άλλα κράτη μέλη (όπου οι τιμές είναι υψηλότερες). Το «παράλληλο εμπόριο» στα φαρμακευτικά προϊόντα αποτελεί νόμιμη οικονομική δραστηριότητα στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς. Οι παράλληλες εισαγωγές μπορεί να είναι επωφελείς για τους ασθενείς και τα δημόσια συστήματα υγείας εάν έχουν ως αποτέλεσμα χαμηλότερες τιμές και δαπάνες επιστροφής. Την ίδια στιγμή, εκφράζονται ανησυχίες σε ορισμένα κράτη μέλη ότι οι παράλληλες εξαγωγές μπορεί να προκαλέσουν ελλείψεις φαρμάκων για τους ασθενείς, θέτοντας την υγεία, ή ακόμη και τη ζωή τους, σε κίνδυνο. Τα κράτη μέλη δύνανται, ως εξ αυτού, να θέτουν περιορισμούς στο παράλληλο εμπόριο φαρμακευτικών προϊόντων εάν αυτό συνιστά κίνδυνο για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και ζωής ή για την προστασία της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.

Το 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή περάτωσε τις διαδικασίες επί παραβάσει και τις διαδικασίες χειρισμού καταγγελιών κατά της Πολωνίας, της Ρουμανίας και της Σλοβακίας σχετικά με το παράλληλο εμπόριο φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση. Η Επιτροπή αποφάσισε ότι ήταν αναγκαίο να αναζητηθούν άλλοι τρόποι για την αντιμετώπιση των ανησυχιών των κρατών μελών στον συγκεκριμένο τομέα. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή έκρινε ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σύντομα διαρθρωμένος διάλογος. Η Επιτροπή παρέμεινε προσηλωμένη στην υποστήριξη των προσπαθειών που καταβάλλουν τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι πολίτες έχουν έγκαιρη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή, προληπτική και θεραπευτική υγειονομική περίθαλψη καλής ποιότητας. Για τον σκοπό αυτό, αποφάσισε να συγκεντρώσει περισσότερες πληροφορίες προκειμένου να συζητήσει με τα κράτη μέλη τους περιορισμούς στις εξαγωγές στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας της Επιτροπής για τα φαρμακευτικά προϊόντα.

Εξασφάλιση της ελευθερίας εγκατάστασης

Όσον αφορά την ελευθερία εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών, η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες κατά του συνόλου των κρατών μελών (εκτός της Λιθουανίας) το 2018 για μη εναρμόνιση της νομοθεσίας τους με την οδηγία για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Αρκετοί εθνικοί κανόνες δεν συμμορφώνονται με την οδηγία. Οι κανόνες αυτοί αφορούν τη θεσμοθέτηση της ευρωπαϊκής επαγγελματικής κάρτας, τον μηχανισμό ειδοποίησης, τη δυνατότητα μερικής πρόσβασης σε επαγγελματική δραστηριότητα, την αναλογικότητα των γλωσσικών απαιτήσεων, την ίδρυση κέντρων υποστήριξης και τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων και κοινοποίησης.

Καλύτερη ενημέρωση και στήριξη για πολίτες και επιχειρήσεις

Το 2018, 25η επέτειο της ενιαίας αγοράς, η Επιτροπή επικέντρωσε τις προσπάθειές της στο να εξασφαλίσει ότι οι κανόνες της ενιαίας αγοράς επιτυγχάνουν αποτελέσματα στην πράξη Η Επιτροπή ενέτεινε τις προσπάθειές της να ενημερώσει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους μέσω της διαδικτυακής πύλης «Η Ευρώπη σου», ακρογωνιαίου λίθου της μελλοντικής ενιαίας ψηφιακής πύλης. Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις μπορούν να απολαμβάνουν τα πολλά οφέλη της ενιαίας αγοράς μόνον εάν οι κανόνες που έχουν συμφωνηθεί από κοινού εφαρμόζονται στην πράξη. Σε εναρμόνιση με αυτή την πολιτική προτεραιότητα, και σε συνέχεια του σχεδίου δράσης για το SOLVIT, τα κράτη μέλη αξιοποιούν τα στοιχεία που παρέχει το SOLVIT και η υπηρεσία «Η Ευρώπη σου-Συμβουλές» για την αντιμετώπιση επαναλαμβανόμενων παραβάσεων του δικαίου της ΕΕ. Η βάση δεδομένων της υπηρεσίας «Η Ευρώπη σου-Συμβουλές» περιέχει περισσότερες από 265.000 πραγματικές περιπτώσεις, οι οποίες παρέχουν μια εξαιρετική επισκόπηση των διαφορετικών τρόπων με τους οποίους οι πολίτες και οι επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από την ενιαία αγορά.

Η διασύνδεση των επιχειρηματικών μητρώων, η οποία διευκολύνει την εύρεση πληροφοριών σχετικά με εταιρείες στην ΕΕ μέσω της ενιαίας διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (European e-Justice), χρησιμοποιήθηκε ευρέως το 2018. Καταγράφηκαν περισσότερες από 372.000 αναζητήσεις για πληροφορίες σχετικά με εταιρείες και περισσότερα από 241.000 αιτήματα για λεπτομερή στοιχεία εταιρειών.

Επιβολή των κανόνων σχετικά με την Ένωση Κεφαλαιαγορών, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων

Οι οδηγίες που εκδόθηκαν στον απόηχο της χρηματοπιστωτικής κρίσης πρέπει να εφαρμοστούν σωστά με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και τη βελτίωση της προστασίας των επενδυτών. Η εφαρμογή ορισμένων από αυτές τις οδηγίες είναι επίσης σημαντική για την επίτευξη της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Η τελευταία θέτει ως στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση, ιδίως για τις καινοτόμες εταιρείες, τις νεοφυείς εταιρείες ή τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επίσης καθιστά τις κεφαλαιαγορές περισσότερο ελκυστικές για τους μικροεπενδυτές και τους θεσμικούς επενδυτές και διευκολύνει τις διασυνοριακές επενδύσεις.

Το 2018 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει καθώς ορισμένα κράτη μέλη δεν είχαν μεταφέρει εγκαίρως την οδηγία σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων και την οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εθνική νομοθεσία τους.

Επίσης, η Επιτροπή κίνησε περαιτέρω τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Ισπανίας και της Σλοβενίας καθώς δεν εφάρμοσαν εγκαίρως τις οδηγίες για τη λογιστική και τον έλεγχο και την οδηγία για τους λογαριασμούς πληρωμών.

Η οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων στοχεύει στη βελτίωση της προστασίας των επενδυτών, στην ενίσχυση της ενιαίας αγοράς και στη δημιουργία διάφανων, αποτελεσματικά εποπτευόμενων, ανταγωνιστικών και σταθερών εμπορικών συνθηκών στις αγορές του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου συνολικά.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Σλοβενίας για μη έγκαιρη μεταφορά της οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων στην εθνική νομοθεσία της.

Οι κανόνες της ΕΕ εξασφαλίζουν στους επενδυτές τη δυνατότητα να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και τη βεβαιότητα ότι είναι επαρκώς προστατευμένοι και ότι θα λάβουν αποζημίωση σε περίπτωση προβλήματος.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Κύπρου για την επ' αόριστον αναβολή της καταβολής αποζημιώσεως, κατά παράβαση της οδηγίας σχετικά με τα συστήματα αποζημιώσεως των επενδυτών.

Όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, η Επιτροπή είχε στο παρελθόν κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει κατά πέντε κρατών μελών για το σύστημα που περιέχεται στις ενδοενωσιακές διμερείς επενδυτικές συμφωνίες το οποίο επιτρέπει στους επενδυτές της ΕΕ να προβάλλουν αξιώσεις αποζημίωσης έναντι κρατών μελών ενώπιον διαιτητικών δικαστηρίων.

Το 2018 το Δικαστήριο αποφάνθηκε στην υπόθεση Achmea ότι το συγκεκριμένο σύστημα διαιτησίας δεν είναι συμβατό με το δίκαιο της ΕΕ. Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις επόμενες ενέργειες των κρατών μελών μετά την απόφαση του Δικαστηρίου.

Επιβολή των κανόνων στον τομέα της φορολογίας και των τελωνείων

Η στρατηγική της Επιτροπής για την επιβολή της νομοθεσίας στον τομέα των τελωνείων επιδιώκει ιδίως να διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα σωστά και ομοιόμορφα, καθώς και να εντοπίζει χρεώσεις που έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα με τους δασμούς, ακόμη και εντός της ΕΕ.

Μετά την έναρξη έρευνας από την Επιτροπή, οι βελγικές αρχές τροποποίησαν τους κανόνες τους και κατάργησαν τον περιορισμό της άμεσης τελωνειακής αντιπροσώπευσης που αντιβαίνει στον τελωνειακό κώδικα της Ένωσης.

Η Επιτροπή διενήργησε έρευνα προκειμένου να ελέγξει τα ταχυδρομικά τέλη στα κράτη μέλη. Τα τέλη αυτά μπορεί να αντιβαίνουν στο τελωνειακό δίκαιο της ΕΕ, δηλαδή στους κανόνες σχετικά με την τελωνειακή αντιπροσώπευση και την απαγόρευση της επιβολής χρεώσεων για τελωνειακές διατυπώσεις.

Όσον αφορά την έμμεση φορολογία, οι προσπάθειες επιβολής της Επιτροπής επικεντρώθηκαν σε παραβάσεις που προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ή αντιστρατεύονται την αρχή της δίκαιης φορολόγησης.

Μετά τις αποκαλύψεις στα έγγραφα Paradise Papers εκτεταμένης φοροδιαφυγής στους τομείς των σκαφών αναψυχής και των αεροσκαφών, η Επιτροπή κινήθηκε νομικά κατά της Ελλάδας, της Ιταλίας, της Κύπρου, της Μάλτας, και του Ηνωμένου Βασιλείου. Τα εν λόγω κράτη μέλη είχαν θεσπίσει ευνοϊκά φορολογικά μέτρα για τους κλάδους των σκαφών αναψυχής και των αεροσκαφών τα οποία αντιστρατεύονται τη νομοθεσία της ΕΕ.

Η οδηγία για τον ΦΠΑ επιτρέπει τη θέσπιση ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ που προορίζεται για τους γεωργούς οι οποίοι είναι δυνατόν να συναντούν διοικητικές δυσκολίες στην εφαρμογή των συνήθων κανόνων ΦΠΑ. Η Επιτροπή έλαβε μέτρα κατά της Γερμανίας, η οποία είχε εφαρμόσει το παρόν ειδικό καθεστώς εξ ορισμού σε όλους τους γεωργούς, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών μεγάλων εκμεταλλεύσεων οι οποίοι δεν επρόκειτο να αντιμετωπίσουν τέτοιες δυσκολίες.

Ένα από τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς είναι ότι τα άτομα και οι επιχειρήσεις έχουν την ελευθερία να κυκλοφορούν, να δραστηριοποιούνται και να επενδύουν πέρα από τα εθνικά σύνορα. Επειδή η άμεση φορολογία δεν είναι εναρμονισμένη σε ολόκληρη την ΕΕ, αυτή η ελευθερία μπορεί να σημαίνει ότι ορισμένοι φορολογούμενοι κατορθώνουν να αποφεύγουν ή να διαφεύγουν τους φόρους στη χώρα διαμονής τους. Οι φορολογικές αρχές στην ΕΕ έχουν συνεπώς συμφωνήσει να συνεργαστούν στενότερα, προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι φόροι πληρώνονται και να καταπολεμήσουν τη φορολογική απάτη και τη φοροδιαφυγή. Αυτή η συνεργασία έχει κατοχυρωθεί στην οδηγία για τη διοικητική συνεργασία. Σε ένα όλο και πιο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, η εν λόγω οδηγία επιτρέπει στα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι φορολογούμενοι καταβάλλουν το μερίδιο φόρων που τους αναλογεί. Είναι το βασικό εργαλείο διαφάνειας για την καταπολέμηση πρακτικών φοροδιαφυγής που έφεραν στο φως οι υποθέσεις LuxLeaks, καθώς και Panama και Paradise Papers.

Οι ενέργειες επιβολής της Επιτροπής το 2018 επικεντρώθηκαν στη διασφάλιση της εφαρμογής από τα κράτη μέλη σημαντικών τροποποιήσεων της οδηγίας για τη διοικητική συνεργασία οι οποίες αφορούν την πρόσβαση σε πληροφορίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς και τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κίνησε περαιτέρω τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Ιρλανδίας, της Ελλάδας, της Κύπρου, του Λουξεμβούργου και της Ρουμανίας για μη έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων που αφορούν την πρόσβαση σε πληροφορίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η Επιτροπή κίνησε επίσης διαδικασίες κατά της Τσεχίας λόγω πλημμελούς εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με οικονομικούς λογαριασμούς.

Το 2018 η Επιτροπή περάτωσε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά του Βελγίου (για τον υψηλότερο ετήσιο φορολογικό συντελεστή επί των αλλοδαπών κεφαλαίων επαγγελματικών επενδυτικών συμμετοχών) και της Πορτογαλίας (σχετικά με τη φορολόγηση κατά την έξοδο για τα φυσικά πρόσωπα) καθώς εναρμόνισαν τους φορολογικούς κανόνες τους με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ.

Εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών

Τον Απρίλιο 2018 η Επιτροπή πρότεινε μια νέα συμφωνία για τους καταναλωτές με στόχο να εξασφαλίσει ότι όλοι οι Ευρωπαίοι καταναλωτές επωφελούνται πλήρως από τα δικαιώματά τους δυνάμει του δικαίου της ΕΕ. Βάσει της προτεινόμενης νέας συμφωνίας, ειδικευμένοι φορείς, όπως οι οργανώσεις καταναλωτών, θα μπορούν να διεκδικούν αποζημίωση, αντικατάσταση ή επισκευή εξ ονόματος ομάδας καταναλωτών που έχουν υποστεί ζημία εξαιτίας παράνομων εμπορικών πρακτικών.

Παραδείγματος χάρη, σε ένα σενάριο τύπου Dieselgate, τα θύματα αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, όπως οι παραπλανητικές διαφημίσεις αυτοκινητοβιομηχανιών που δεν πληρούν τη νομοθεσία σχετικά με την έγκριση τύπου ή την περιβαλλοντική νομοθεσία, θα μπορούσαν, βάσει της προτεινόμενης νέας συμφωνίας, να είναι σε θέση να εισπράττουν συλλογικά αποζημιώσεις μέσω αντιπροσωπευτικής αγωγής. Επί του παρόντος, η ενωσιακή νομοθεσία δεν παρέχει ακόμη τη δυνατότητα συλλογικής προσφυγής.

Η νέα συμφωνία για τους καταναλωτές θα ενισχύσει τα δικαιώματα των καταναλωτών στο διαδίκτυο, θα αντιμετωπίσει το φαινόμενο των καταναλωτικών προϊόντων δύο ποιοτήτων και θα βελτιώσει τις συνθήκες για τις επιχειρήσεις.

Το 2018 η Επιτροπή παρακολούθησε επίσης τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μετέφεραν την οδηγία σχετικά με τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς στο εθνικό τους δίκαιο.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 14 κρατών μελών τα οποία δεν συμμορφώθηκαν με τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει της εν λόγω οδηγίας.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Επιτροπή έλαβε επίσης μέτρα για τη βελτίωση της εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με την εναλλακτική και την ηλεκτρονική επίλυση διαφορών για τους καταναλωτές. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονταν βελτιώσεις στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών. Η Επιτροπή διοργάνωσε για πρώτη φορά συνέλευση της ευρωπαϊκής κοινότητας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, με περισσότερους από 350 συμμετέχοντες. Πραγματοποίησε επίσης εργαστήρια με εθνικές αρχές καταναλωτών στο πλαίσιο της προπαρασκευής για τον νέο

κανονισμό για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών, ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ το 2020.

Εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της δημόσιας υγείας

Το 2018 η Επιτροπή συνέχισε να παρακολουθεί τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μετέφεραν τις διατάξεις της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού στο εθνικό τους δίκαιο. Η οδηγία αποσκοπεί στη μείωση της χρήσης προϊόντων καπνού, ιδίως αποθαρρύνοντας τους νέους ανθρώπους να αρχίσουν το κάπνισμα και εξασφαλίζοντας ότι το κοινό έχει πλήρη επίγνωση των επιζήμιων επιπτώσεων του καπνού.

Μια μείωση της κατανάλωσης καπνού της τάξης μόλις του 2 % μεταφράζεται σε ετήσια εξοικονόμηση δαπανών για το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης περίπου 506 εκατ. EUR σε ολόκληρη την ΕΕ.

Το 2018 η Επιτροπή περάτωσε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Βουλγαρίας, της Γαλλίας, της Λετονίας, της Ουγγαρίας και της Φινλανδίας, καθώς τα εν λόγω κράτη έλαβαν μέτρα για να μεταφέρουν την οδηγία για τα προϊόντα καπνού στο εθνικό τους δίκαιο.

Το δικαίωμα των ασθενών για πρόσβαση σε ασφαλή και υψηλής ποιότητας υγειονομική περίθαλψη σε άλλες χώρες της ΕΕ παρέμεινε προτεραιότητα για την Επιτροπή το 2018. Η Επιτροπή παρακολούθησε στενά την εφαρμογή της οδηγίας για τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη.

Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών του 2017 η οποία είχε ως αίτημα την απαγόρευση της γλυφοσάτης (glyphosate) απέδειξε ότι υπάρχει μεγάλο δημόσιο ενδιαφέρον για την ασφαλή και βιώσιμη χρήση των γεωργικών φαρμάκων. Για την Επιτροπή, αυτό αποτελεί σημαντικό ζήτημα για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Το 2018 η Επιτροπή πραγματοποίησε σειρά ελέγχων σε κράτη μέλη με σκοπό να διαπιστώσει πώς χρησιμοποιούν τα γεωργικά φάρμακα. Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής της οδηγίας για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων αργότερα το 2019.

Επιβολή των κανόνων σχετικά με την κινητικότητα και τις μεταφορές

Το 2018 η Επιτροπή επικέντρωσε τις προσπάθειες επιβολής της σε τρεις τομείς: την ασφάλεια των μεταφορών, την ψηφιακή μετάβαση μέσω της ανάπτυξης ευφυών συστημάτων μεταφορών και την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς στον τομέα των μεταφορών.

Η ασφάλεια παραμένει ζήτημα πρωταρχικής σημασίας για τα συστήματα μεταφορών. Η δημιουργία ενός περιβάλλοντος για ασφαλείς μεταφορές είναι ουσιαστικής σημασίας για τους πολίτες. Ένας από τους ρόλους της Επιτροπής είναι να ανταποκριθεί σε αυτές τις προσδοκίες διασφαλίζοντας την εφαρμογή ικανοποιητικών προτύπων ασφάλειας σε ολόκληρη την ΕΕ για όλα τα μέσα μεταφοράς. Τα εν λόγω πρότυπα ασφάλειας συμβάλλουν στη σημαντική μείωση του αριθμού των ατυχημάτων στις μεταφορές.

Στον τομέα των **σιδηροδρομικών μεταφορών**, οι κανόνες της ΕΕ απαιτούν από τα κράτη μέλη να συστήσουν ανεξάρτητη αρχή για την ασφάλεια και ανεξάρτητο φορέα διερεύνησης ατυχημάτων και συμβάντων. Επιπλέον, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να καθορίσουν κοινές αρχές για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων.

Η Επιτροπή ζήτησε από τη Γερμανία και τη Βουλγαρία να εφαρμόσουν πλήρως τη νομοθεσία της ΕΕ για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων. Η Γερμανία δεν είχε διασφαλίσει την υπαγωγή των περιφερειακών δικτύων μεταφορών της στις απαιτήσεις ασφάλειας που ορίζουν οι κανόνες της ΕΕ. Η βουλγαρική νομοθεσία ακόμη δεν εγγυάται τη διερεύνηση σοβαρών σιδηροδρομικών ατυχημάτων και συμβάντων από ανεξάρτητο φορέα διερεύνησης.

Στον τομέα των **θαλάσσιων μεταφορών**, οι κανόνες της ΕΕ θεσπίστηκαν προκειμένου να εξασφαλίζεται η τήρηση των προτύπων εκπαίδευσης των ναυτικών σε όλη την ΕΕ και συνάδουν με τα πρότυπα που έχουν ήδη συμφωνηθεί σε διεθνές επίπεδο.

Η Επιτροπή κάλεσε την Ισπανία, τη Μάλτα και τη Λετονία να συμμορφωθούν με τους κανόνες της ΕΕ σχετικά με το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών. Η Λετονία δεν εφάρμοζε τα συναφή διεθνή πρότυπα στους παράκτιους πλόες, ενώ η Ισπανία παρουσίαζε σειρά αδυναμιών στον τομέα της πιστοποίησης των ναυτικών και του σχεδιασμού των ναυτικών προγραμμάτων. Στην περίπτωση της Μάλτας, το σύστημα διαχείρισης ποιότητας που εφάρμοζε ένα από τα εγκεκριμένα ιδρύματα ναυτικής κατάρτισης και εκπαίδευσης δεν κάλυπτε το σύνολο των μαθημάτων ναυτικής εκπαίδευσής του ιδρύματος.

Στον τομέα των **αεροπορικών μεταφορών**, η Επιτροπή διασφάλισε ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ορθά τους κανόνες της ΕΕ για τα πρότυπα της αεροπορίας.

Η Επιτροπή ζήτησε από την Ουγγαρία να εντείνει την παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιούνται οι αεροπορικές δραστηριότητες. Κίνησε επίσης διαδικασία κατά της Ιρλανδίας για μη συμμόρφωση με ορισμένες από τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις σχετικά με την αναφορά συμβάντων στην πολιτική αεροπορία, ιδίως από τους επαγγελματίες του τομέα των αερομεταφορών, και σχετικά με την ανάλυση και παρακολούθηση αυτών των συμβάντων.

Σε επιθεώρηση που πραγματοποίησε στην Ελληνική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των προτύπων αεροπορικής

ασφαλείας στην ελληνική επικράτεια δεν παρακολουθούνται τακτικά. Η Επιτροπή ζήτησε από την Ελλάδα να εξετάσει δεόντως το ζήτημα.

Τα προσεχή έτη αναμένεται ότι η ψηφιακή μετάβαση του τομέα των μεταφορών θα είναι αλματώδης και θα καταστήσει τις μεταφορές ασφαλέστερες, πιο αποδοτικές και πιο βιώσιμες. Σταδιακά αναπτύσσονται ευφυή συστήματα μεταφορών. Ωστόσο, οι δυνατότητες αυτών των συστημάτων μπορούν να αξιοποιηθούν πλήρως μόνον εάν αναπτυχθούν με αποτελεσματικό τρόπο και αν η πληροφόρηση για τα ταξίδια και η διαχείριση των ταξιδιών συντονίζονται σε επίπεδο ΕΕ.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά εννέα κρατών μελών που δεν παρείχαν δωρεάν στους χρήστες την ελάχιστη γενική πληροφόρηση για την κυκλοφορία στον τομέα της οδικής ασφάλειας. Κίνησε επίσης διαδικασίες επί παραβάσει κατά επτά κρατών μελών που δεν είχαν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών πληροφόρησης για την κυκλοφορία σε πραγματικό χρόνο. Τέλος, κάλεσε έξι κράτη μέλη να εφαρμόσουν κανόνες σχετικά με τα Συστήματα Ευφυών Μεταφορών.

Η Επιτροπή έλεγξε επίσης εάν τα κράτη μέλη μπορούσαν να ανταλλάσσουν αποτελεσματικά τις πληροφορίες για τις κάρτες ταχογράφου μέσω του ευρωπαϊκού συστήματος TACHOnet. Ο ταχογράφος είναι μια συσκευή που καταγράφει τον χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης, καθώς και τις περιόδους άλλης εργασίας που εκτελείται από τον οδηγό.

Η Επιτροπή κάλεσε 10 κράτη μέλη να συμμορφωθούν με τους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με τη διασύνδεση των εθνικών ηλεκτρονικών μητρώων των καρτών ταχογράφου.

Μια πλήρως λειτουργική εσωτερική αγορά μεταφορών μπορεί να επιτευχθεί μόνον εάν δεν υφίστανται αδικαιολόγητα εμπόδια στην παροχή υπηρεσιών μεταφορών. Στο πλαίσιο των οδικών μεταφορών, η αγορά των μεταφορέων εμπορευμάτων είναι καίριας σημασίας για τη μεταφορά των προϊόντων στην ΕΕ και αποτελεί σημαντικό κλάδο για τις μικρομεσαίες εταιρείες.

Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι η Ισπανία εφάρμοζε διακριτική μεταχείριση κατά των μικρών μεταφορέων εμπορευμάτων εξαιρώντας τους από την αγορά των οδικών μεταφορών. Η Ισπανία τους ζητούσε να διαθέτουν στόλο τουλάχιστον τριών οχημάτων για την απόκτηση άδειας μεταφορών. Επιπλέον, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία κατά της Δανίας, όπου οι κανόνες στάθμευσης φορτηγών περιορίζουν τον χρόνο στάθμευσης στις 25 ώρες. Οι εν λόγω κανόνες δυσχεραίνουν την τήρηση των κανόνων ανάπαυσης από τους οδηγούς φορτηγών. Δεδομένου ότι επηρεάζουν κυρίως τους μη εγκατεστημένους μεταφορείς εμπορευμάτων, οι εν λόγω κανόνες συνιστούν αδικαιολόγητη έμμεση διάκριση λόγω εθνικότητας.

Ένας πιο ολοκληρωμένος τομέας μεταφορών έχει κρίσιμη σημασία για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Οι σιδηρόδρομοι αποτελούν ζωτικό μέρος του τομέα μεταφορών της ΕΕ και της μετάβασης στη βιώσιμη κινητικότητα. Το 2018 η Επιτροπή εγκαινίασε συνολική αξιολόγηση της συμμόρφωσης των εθνικών νόμων με το νομικό μέσο της ΕΕ για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου.

5. Βαθύτερη και δικαιότερη οικονομική και νομισματική ένωση

Η «βαθύτερη και δικαιότερη Οικονομική και Νομισματική Ένωση» αποτελεί ουσιαστικό μέρος της απόκρισης της Επιτροπής στην οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση. Η πολιτική αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομίας της ΕΕ κατά τρόπο που θα δημιουργεί περισσότερες θέσεις εργασίας και θα βελτιώνει το βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων.

Ενίσχυση των κανόνων της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης

Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση βρίσκεται στο επίκεντρο της διαδικασίας ολοκλήρωσης της ΕΕ. Η επίτευξη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά μέσο για την παροχή σταθερότητας και ισχυρότερης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και την ΕΕ στο σύνολό της.

Το 2018 η Επιτροπή συνέχισε να αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών.

Επιπλέον, το ευρώ μπορεί να είναι ένα ισχυρό και αξιόπιστο νόμισμα στα μάτια του κοινού και των επιχειρήσεων, μόνον εφόσον προστατεύεται επαρκώς από την παραχάραξη και την κιβδηλεία.

Το 2018 η Επιτροπή έδωσε συνέχεια στις νομικές διαδικασίες κατά του Βελγίου, της Βουλγαρίας, της Κροατίας, της Ιρλανδίας, της Ελλάδας, του Λουξεμβούργου, της Μάλτας, της Σλοβακίας και της Σλοβενίας για μη εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την προστασία του ευρώ και άλλων νομισμάτων από την παραχάραξη και την κιβδηλεία μέσω του ποινικού δικαίου.

Επιβολή των κανόνων της Τραπεζικής Ένωσης

Στο πλαίσιο της Τραπεζικής Ένωσης, η Επιτροπή συνέχισε τον έλεγχο της εφαρμογής από τα κράτη μέλη της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις IV, της οδηγίας περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων και της οδηγίας για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών. Στόχος αυτών των μέσων της ΕΕ είναι να διασφαλιστεί η ενίσχυση και η καλύτερη εποπτεία των τραπεζών και η δυνατότητα ευκολότερης επίλυσης των προβλημάτων χωρίς να δαπανώνται χρήματα των φορολογουμένων.

Τον Ιούλιο 2018, η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει την Ισπανία στο Δικαστήριο της ΕΕ επειδή δεν θέσπισε τα εθνικά μέτρα που είναι απαραίτητα για την πλήρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις. Δεδομένου ότι οι ισπανικές αρχές έλαβαν μέτρα για να εξασφαλίσουν την πλήρη μεταφορά της οδηγίας, η Επιτροπή αποφάσισε ότι θα πρέπει να ανασταλεί η εκτέλεση της παραπομπής, εν αναμονή της έγκρισης των τροποποιητικών νόμων.

Η Επιτροπή συνέχισε επίσης να ελέγχει εάν τα κράτη μέλη σέβονται την ανεξαρτησία και την αυτόνομη λειτουργία των κεντρικών τραπεζών.

Το 2018 η Επιτροπή έδωσε συνέχεια στη νομική διαδικασία κατά της Σλοβενίας για μη τήρηση του απαραβίαστου των αρχείων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

6. Ένας χώρος δικαιοσύνης και θεμελιωδών δικαιωμάτων με βάση την αμοιβαία εμπιστοσύνη

Στον τομέα της δικαιοσύνης, η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι υπάρχει πλήρης σεβασμός για το κράτος δικαίου και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Εξασφαλίζει επίσης τον σεβασμό συγκεκριμένων δικαιωμάτων όπως το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, προστασίας των δεδομένων, ισότητας των φύλων, μη διάκρισης, τα δικαιώματα των θυμάτων και το δικαίωμα δίκαιης δίκης στις ποινικές διαδικασίες. Αυτά τα θέματα έχουν υψηλή θέση στην ατζέντα της Επιτροπής, καθώς επηρεάζουν άμεσα τις ζωές των ανθρώπων.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή συνέχισε να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα των ικανοτήτων τους στον τομέα της επιβολής του νόμου. Αυτό αφορά ιδίως την ανεξαρτησία, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των εθνικών τους συστημάτων δικαιοσύνης. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή πρότεινε ειδικές συστάσεις ανά χώρα για πέντε κράτη μέλη, οι οποίες στη συνέχεια εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο. Μέσω του πίνακα αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης, η Επιτροπή παρακολουθεί την ανεξαρτησία, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των εθνικών συστημάτων δικαιοσύνης. Τον Μάιο 2018 η Επιτροπή πρότεινε επίσης κανονισμό για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης στην περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη. Ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Σεβασμός του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων

Το 2018 η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες για την προώθηση και τον σεβασμό του κράτους δικαίου σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ειδικότερα, η Επιτροπή συνέχισε τον διάλογό της με τις πολωνικές αρχές με βάση το πλαίσιο για το κράτος δικαίου. Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων πραγματοποίησε τρεις ακροάσεις με την Πολωνία σε αυτό το πλαίσιο.

Η Επιτροπή παρέπεμψε την Πολωνία στο Δικαστήριο για παραβιάσεις της αρχής της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης οι οποίες έχουν ως αιτία τον πολωνικό νόμο για το Ανώτατο Δικαστήριο. Η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο να διατάξει τη λήψη προσωρινών μέτρων έως την έκδοση απόφασης επί της συγκεκριμένης υπόθεσης. Το Δικαστήριο ικανοποίησε το αίτημα για προσωρινά μέτρα.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2018, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενεργοποίησε τη διαδικασία για το «κράτος δικαίου» κατά της Ουγγαρίας δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Επιτροπή συμμερίζεται τις ανησυχίες που εκφράζονται στην έκθεση του Κοινοβουλίου, ιδίως όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη διαφθορά, τη μεταχείριση των Ρομά και την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1 της ΣΕΕ, και κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου, η Επιτροπή παρέσχε τεκμηριωμένη πληροφόρηση για τη σχετική υπό εξέλιξη διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ουγγαρίας.

Η Επιτροπή κίνησε περαιτέρω διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ουγγαρίας για τη νομοθεσία που ποινικοποιεί τις δραστηριότητες υποστήριξης των αιτήσεων ασύλου και διαμονής και περιορίζει έτι περαιτέρω το δικαίωμα αίτησης ασύλου.

Βελτίωση της προστασίας των δεδομένων

Το 2018 η Επιτροπή συνέχισε να υποστηρίζει τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για την εφαρμογή των νέων κανόνων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων, που εφαρμόζεται από τις 25 Μαΐου 2018. Η ενιαία δέσμη κανόνων για την προστασία των δεδομένων έχει άμεση εφαρμογή σε ολόκληρη την ΕΕ και εγγυάται την απρόσκοπτη ροή δεδομένων, ενισχύει την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια των ατόμων και θεσπίζει ενιαίους κανόνες για τις επιχειρήσεις. Η Επιτροπή διοργάνωσε συναντήσεις με τις εθνικές αρχές, εκπροσώπους των διαφόρων κλάδων, τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων. Προσάρμοσε επίσης το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI), το οποίο μπορεί να χρησιμοποιείται από τις αρχές προστασίας δεδομένων για τη μεταξύ τους συνδρομή και για τον συντονισμό της λήψης αποφάσεων στις διασυνοριακές υποθέσεις.

Έως τον Μάιο 2018 τα κράτη μέλη όφειλαν να εφαρμόσουν την οδηγία για την επεξεργασία και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων. Τα θύματα, οι μάρτυρες και οι ύποπτοι τέλεσης εγκλημάτων προστατεύονται δεόντως στο πλαίσιο ποινικής έρευνας ή δράσης επιβολής του νόμου. Ταυτόχρονα, οι νέες διατάξεις θα διευκολύνουν επίσης τη διασυνοριακή συνεργασία της αστυνομίας και των διωκτικών αρχών για την καταπολέμηση του εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

Τον Ιούλιο 2018 η Επιτροπή κίνησε νομικές διαδικασίες κατά 19 κρατών μελών για μη έγκαιρη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στην εθνική νομοθεσία τους.

Καταπολέμηση των διακρίσεων

Τον Ιούνιο 2018 η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση σχετικά με πρότυπα για τους φορείς ισότητας. Ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα των φορέων ισότητας. Αυτό προσδοκάται ότι θα βοηθήσει τους φορείς στην εκτέλεση των βασικών καθηκόντων τους που συνίστανται στην προσφορά ανεξάρτητης συνδρομής σε θύματα διακρίσεων, στην προώθηση της ισότητας, στη διενέργεια ανεξάρτητων ερευνών και στη δημοσίευση ανεξάρτητων εκθέσεων και συστάσεων.

Η Επιτροπή παρακολούθησε εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή της οδηγίας για τη φυλετική ισότητα, βασικού νομικού μέσου της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής. Η Επιτροπή επικέντρωσε τις προσπάθειές της στην πρόσβαση της κοινότητας των Ρομά στη στέγαση και στην εκπαίδευση. Για τον σκοπό αυτό, διοργάνωσε διερευνητικές αποστολές στα κράτη μέλη και συναντήσεις με ενδιαφερόμενα μέρη και με τις σχετικές ομάδες εμπειρογνωμόνων υψηλού επιπέδου (συμπεριλαμβανομένης υποομάδας με εστίαση στα δεδομένα για την ισότητα).

Η επιβολή των κανόνων στον τομέα της ασφάλειας

Το 2018 συνεχίστηκαν οι εργασίες επιβολής της νομοθεσίας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια και της ανάπτυξης της Ένωσης Ασφάλειας. Η εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ στον τομέα αυτόν είναι βασικής σημασίας για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι τακτικές εκθέσεις προόδου σχετικά με την Ένωση Ασφάλειας αναφέρονται στις εν εξελίξει προσπάθειες για τη διασφάλιση της πλήρους και ορθής εφαρμογής των κανόνων.

Οι οδηγίες για την ευρωπαϊκή εντολή έρευνας σε ποινικές υποθέσεις και η τέταρτη οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποτελούν ουσιαστικά εργαλεία για την αποτελεσματική συνεργασία στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Αυτές οι οδηγίες συνεισφέρουν στους σκοπούς του θεματολογίου για την ασφάλεια.

Το 2018 η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά των κρατών μελών τα οποία δεν μετέφεραν την τέταρτη οδηγία για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στην εθνική τους νομοθεσία. Επίσης, παρέπεμψε την Ιρλανδία και τη Ρουμανία στο Δικαστήριο με την ίδια αιτιολογία.

Η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας απλοποιεί το έργο των δικαστικών αρχών όταν ζητούν αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται σε άλλη χώρα της ΕΕ.

Η Επιτροπή ανέλαβε περαιτέρω δράση στη διαδικασία επί παραβάσει κατά της Βουλγαρίας, της Ισπανίας, του Λουξεμβούργου και της Αυστρίας για μη εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή έρευνας σε ποινικές υποθέσεις.

Το 2018 η Επιτροπή παρακολούθησε την εφαρμογή από τα κράτη μέλη δύο βασικών οδηγιών σχετικά με την ασφάλεια και την καταπολέμηση των σοβαρών εγκλημάτων: της οδηγίας σχετικά με τα αρχεία ονομάτων επιβατών και της οδηγίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 14 κρατών μελών για μη έγκαιρη μεταφορά της οδηγίας για τα αρχεία ονομάτων επιβατών. Κίνησε επίσης διαδικασίες κατά 16 κρατών μελών για μη έγκαιρη μεταφορά της οδηγίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

7. Προς μια νέα πολιτική μετανάστευσης

Η μεταναστευτική πολιτική της Επιτροπής επιδιώκει να εξοπλίσει την ΕΕ με εργαλεία για την καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Καλύπτει την παράνομη μετανάστευση, την προστασία των συνόρων, το άσυλο και τη νόμιμη μετανάστευση.

Το 2018 η Επιτροπή συνέχισε την παρακολούθηση της εφαρμογής από τα κράτη μέλη της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, ιδίως της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, της οδηγίας για τις προϋποθέσεις υποδοχής και της οδηγίας για την επιστροφή. Οι εν λόγω οδηγίες θεσπίζουν κανόνες σχετικά με την επεξεργασία των αιτήσεων ασύλου, διασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για τους αιτούντες άσυλο στην ΕΕ και καθιερώνουν κοινά πρότυπα και διαδικασίες βάσει των οποίων οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι χωρών εκτός ΕΕ μπορεί να απομακρυνθούν από τα εδάφη των χωρών της ΕΕ.

Η Επιτροπή παρέπεμψε την Ουγγαρία στο Δικαστήριο για τη νομοθεσία που θέσπισε το 2017 για το άσυλο και την επιστροφή. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ουγγρική νομοθεσία δεν συμμορφώνεται με την οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου, την οδηγία για τις προϋποθέσεις υποδοχής και την οδηγία για την επιστροφή, καθώς και με αρκετές διατάξεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Η Επιτροπή κίνησε επίσης διαδικασία επί παραβάσει κατά της Βουλγαρίας σε σχέση με τη συμβατότητα της βουλγαρικής νομοθεσίας περί ασύλου με το ενωσιακό δίκαιο.

Όσον αφορά τη νόμιμη μετανάστευση, προτεραιότητα της Επιτροπής είναι να βελτιωθεί η ικανότητα της ΕΕ να προσελκύει και να διατηρεί εργαζομένους υψηλής ειδίκευσης. Είναι συνεπώς σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι οδηγίες σχετικά με τη νόμιμη μετανάστευση εφαρμόζονται πλήρως και ορθά. Οι εν λόγω οδηγίες θεσπίζουν κοινές προϋποθέσεις για την εισδοχή και διαμονή των υπηκόων τρίτων χωρών.

Το 2018 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 17 κρατών μελών για μη έγκαιρη εφαρμογή της οδηγίας για την είσοδο και διαμονή μαθητών και ερευνητών.

Η Επιτροπή συνέχισε επίσης να ελέγχει ότι τα κράτη μέλη δεν χρεώνουν δυσανάλογα υψηλά τέλη για την έκδοση αδειών διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά των Κάτω Χωρών για την επιβολή υπερβολικών και δυσανάλογων τελών στις άδειες διαμονής βάσει των κανόνων της ΕΕ για τη νόμιμη μετανάστευση.